

Centerpartiets förslag till

KOMMUNPLAN 2027-2030 OCH BUDGET 2027

TYRESÖ KOMMUN

Tyresö kan mer - med ansvar, närhet och framtidstro

Centerpartiet

TYRESÖ

CENTERPARTIET I TYRESÖS KOMMUNPLAN 2027-2030 OCH BUDGET 2027

INNEHÅLL

Inledning

Centerpartiets vision, vår riktning för Tyresö 2027-2030.....	2
Nuläge 2027, en kort omvärldsanalys.....	4
Vad styr och reglerar kommunens arbete?.....	5
Ekonomiskt ansvarstagande och god hushållning.....	6

Målområden och politiska uppdrag

Målområde 1: Tyresö är tryggt och levererar bra välfärdstjänster nu och i framtiden.....	7
Målområde 2: Tyresö ska utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle.....	10
Målområde 3: Tyresö kommun driver en verksamhet med god kvalitet.....	13
Målområde 4: Tyresö kommun är en attraktiv arbetsgivare med motiverade och delaktiga medarbetare.....	15
Målområde 5: Ordning och reda i ekonomin.....	17
Finansiellt mål: Kommunens ekonomi är hållbar över tid.....	18

Centerpartiet förslag till budget 2027

Så räknar vi BUDGET 2027.....	20
Så prioriterar vi BUDGET 2027.....	21
Centerpartiet i Tyresös budget 2027.....	22
Centerpartiet i Tyresös politik i korthet, 2027-2030.....	24
Barnkonsekvensanalys.....	25

CENTERPARTIETS VISION VÅR RIKTNING FÖR TYRESÖ 2027-2030

Tyresö kan mer – med ansvar, närhet och framtidstro

Tyresö är en kommun med stora möjligheter. Här finns närheten till naturen och storstan, engagemanget hos människor och viljan att bygga ett samhälle som håller ihop, både idag och för framtiden, men också ett samhälle som värnar vår historia. För Centerpartiet handlar politik om att ta vara på det som fungerar och samtidigt ha modet att utveckla det som kan bli bättre.

Vår riktning för Tyresö tar sin utgångspunkt i människors vardag. I barnens första möten i förskolan, i skolans klassrum, i tryggheten på våra gator och i omsorgen om dem som behöver samhällets stöd. Vi vill bygga ett Tyresö där fler känner framtidstro, där kvaliteten i välfärden märks i det dagliga livet och där beslut fattas nära medborgarna och med ansvar för både ekonomi, människan samt våra värdefulla natur- och kulturvärden.

Centerpartiet i Tyresö vill se en kommun som är välskött, nära människorna och redo för framtiden, utan att ta ut högre skatter än nödvändigt. För oss handlar politik om att göra det som fungerar ännu lite bättre. En stark kommun är inte den som lovar mest, utan den som levererar i vardagen, i skolan, i omsorgen, i tryggheten och i servicen till medborgarna och företagen.

Kvalitet som märks, inte bara mäts

God kvalitet i kommunens verksamheter ska märkas i människors vardag. Det handlar om studiero i skolan och trygg omsorg för äldre med ett bemötande som präglas av respekt och professionalism. Vi vill se tydligare uppföljning av faktiska resultat. I verksamheter där brukare har svårt att själva göra sin röst hörd krävs mer nyanserade sätt att följa upp kvalitet. Tyresö kan mer än att luta sig mot siffror som inte speglar hela verkligheten

Ordning och reda i ekonomin

Ordning och reda i ekonomin är grunden för allt annat och ett överskott är aldrig ett mål i sig. När kommunen är välskött ska resurserna användas där de gör verklig nytta, till exempel till kvalitetsförbättringar, nödvändiga investeringar, långsiktiga lösningar eller till en förändring av skattesatsen. Tyresö kan mer, vi hanterar våra medborgares pengar med respekt.

Tidiga insatser, förebyggande är sunt förnuft

Att sätta in rätt stöd i tid är både mänskligt och ekonomiskt klokt. Centerpartiet i Tyresö prioriterar tidiga och förebyggande insatser, i förskolan, skolan, det sociala arbetet och i omsorgen. När samhället fångar upp problem tidigt skapas bättre livschanser och lägre kostnader på sikt. Tyresö kan mer, vi arbetar förebyggande!

Hanne Sofia Carlsson (C), gruppleadare

”Centerpartiets inriktning är tydlig: Tyresö kan mer – genom att vi tar ansvar för ekonomin, har en hög kvalitet i välfärden och tar beslut som tar sin utgångspunkt i människors vardag. Vi vill bygga ett hållbart Tyresö som fungerar i dag och i framtiden.

CENTERPARTIETS VISION VÅR RIKTNING FÖR TYRESÖ 2027-2030

Trygghet där människor lever sina liv

Både faktisk och upplevd trygghet är en förutsättning för ett gott liv. Det handlar om att känna tillit till sin omgivning och veta att samhället finns där när det behövs. Vi vill arbeta för en polisstation i Tyresö, eftersom trygghet kräver både förebyggande arbete och närvaro av rättsväsendet. Tyresö kan mer, vi tar tryggheten på allvar.

Ett hållbart Tyresö

Tyresö kan utvecklas utan att förlora sin själ. Vi vill värna Tyresös arv. Vår natur och kultur vittnar om ett Tyresö som var och fortfarande är en del av Tyresö som det ser ut idag. Vi vill också slå ett slag för social hållbarhet och rusta upp allmännyttan med hänsyn till de boende. Renoveringar ska förbättra boendet utan att tvinga människor att i värsta fall flytta på grund av för höga hyror som följd. Samtidigt måste vi underlätta för alla Tyresöbor att lätt leva hållbart i vardagen. Hållbarhet handlar om miljö, ekonomi och människor, samtidigt. Tyresö kan mer, vi värnar varandra och vår miljö.

Medarbetare som trivs leder till en välfärd som fungerar

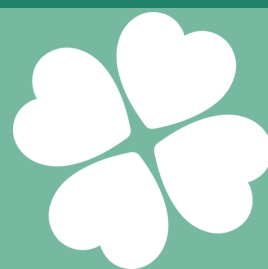
Kommunens verksamheter är aldrig bättre än sina medarbetare. Centerpartiet i Tyresö vill att Tyresö ska vara en attraktiv arbetsgivare, där medarbetare har en rimlig arbetsbelastning, inflytande och möjlighet att utvecklas. Det är en förutsättning för god kvalitet i välfärden. Tyresö kan mer, vi ger våra medarbetare rätt förutsättningar.

Den här kommunplanen visar vår samlade inriktning för Tyresös utveckling de kommande åren. Genom tydliga prioriteringar, ansvar för ekonomin och fokus på kvalitet i välfärden vill vi skapa ett Tyresö som fungerar i människors vardag och över tid. Vår ambition är att varje beslut ska bidra till ett starkare, tryggare och mer hållbart Tyresö. Ett samhälle där människor växer, där tilliten är hög och där framtiden möts med både realism och hopp.

NULÄGE 2027

EN KORT OMVÄRLDSANALYS

Tyresö kommun verkar i en omvärld som präglas av osäkerhet och förändring. Den ekonomiska utvecklingen, både nationellt och internationellt, påverkar kommunernas förutsättningar att planera långsiktigt. Samtidigt ökar kraven på hög kvalitet i välfärden och på att kommunens service ska underlätta medborgarnas vardag. I detta avsnitt redovisar vi Centerpartiet i Tyresös syn på omvärlden, där vi delar de övergripande iakttagelser som lyfts i Tyresö kommuns omvärldsanalys, men vi gör också vår egen politiska tolkning av vad dessa förändringar innebär för kommunens prioriteringar och behov framåt.

DEMOGRAFISKA FÖRÄNDRINGAR OCH ÖKADE BEHOV

Omvärldsanalysen visar att befolkningens sammansättning förändras, med ökade behov inom vissa välfärdsområden samtidigt som utvecklingen av skatteunderlaget är svag och något osäker jämfört med tidigare prognoser.

Detta innebär att kommunen under de kommande åren behöver möta ökade behov inom vissa verksamheter med oklara resurser. Det ställer krav på tidiga och förebyggande insatser, effektiv resursanvändning och långsiktig planering.

FÖRÄNDRADE KRAV PÅ DIALOG OCH STYRNING

Omvärldsanalysen visar att invånarnas förväntningar på kommunen förändras. Det finns en tydlig efterfrågan på en kommun som är transparent, tillgänglig och lyhörd, och där invånare ges möjlighet att påverka beslut som rör deras vardag. Detta innebär att kommunen behöver utveckla:

- tydligare uppföljning av resultat och kvalitet,
- mer verklighetsnära och tillförlitliga beslutsunderlag,
- bättre samordning mellan nämnder, förvaltningar och kommunala bolag, samt
- stärkt dialog med medborgare och andra berörda aktörer i ett tidigt skede inför förändringar, beslut och förslag som påverkar dem.

SAMMANFATTANDE SLUTSATS

Sammantaget står Tyresö inför en period där ekonomisk återhållsamhet, tydliga prioriteringar och långsiktig hållbarhet är avgörande. Kommunen behöver i högre grad arbeta med effektivisering, förebyggande insatser och bättre styrning. Detta är bakgrunden till Centerpartiets kommunplan, att ta ansvar för ekonomin, stärka kvaliteten där den gör mest nytta och utveckla ett Tyresö som fungerar i människors vardag, både i dag och i framtiden.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FINANSIELL PRESS

Kommunens ekonomi påverkas av flera samverkande faktorer, däribland kostnadsökningar, skatteintäkter som är svåra att förutse och ett fortsatt högt investeringsbehov. Den ekonomiska utvecklingen innebär ett ökat behov av tydliga prioriteringar och en ansvarsfull ekonomisk styrning.

För Tyresö innebär detta att ordning och reda i ekonomin inte bara är en ambition, utan en förutsättning för att kunna upprätthålla kvaliteten i verksamheterna och möta framtida behov.

VAD STYR OCH REGLERAR KOMMUNENS ARBETE?

Förutom alla lagar som reglerar hur en kommun styrs, finns det andra faktorer som påverkar hur kommunen utformar sitt arbete. Här nedan presenterar vi tre av dem; Agenda 2030, Klimatmålen samt Mål och politiska uppdrag som formulerats av politiken.

Agenda 2030

Detta är 17 globala mål och 169 delmål för hållbar utveckling som formulerats av FN. Genom att arbeta mot dessa mål fångas samtliga tre delar som tillsammans utgör hållbar utveckling; den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Tyresö kommun formar sina mål och sin verksamhet för att uppfylla Agenda 2030 (scb.se).

1. Ingen fattigdom
2. Ingen hunger
3. God hälsa och välbefinnande
4. God utbildning för alla
5. Jämställdhet
6. Rent vatten och sanitet för alla
7. Hållbar energi för alla
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
10. Minskad ojämlikhet
11. Hållbara städer och samhällen
12. Hållbar konsumtion och produktion
13. Bekämpa klimatförändringarna
14. Hav och marina resurser
15. Ekosystem och biologisk mångfald
16. Fredliga och inkluderande samhällen
17. Genomförande och globalt partnerskap

Klimatmål

Tyresö kommun har tidigare arbetat mot att bli en klimatneutral kommun fram till 2030. Detta genom konkreta mål framförda i en tydlig klimatplan. Det nuvarande styret har dock avvecklat klimatplanen och men säger sig arbeta klimatmedvetet ändå. Vi vill att kommunen ska ha en klimatplan som visar riktningen för ett effektivt arbete för miljön och klimatet. Ett sådant arbete kräver en tydligt strukturerad och välformulerad målsättning som gäller hela den kommunala verksamheten.

Mål och politiska uppdrag

Den politiska styrningen i budgeten görs via målsättningar i kommunplanen, målsättningar i nämndplanerna och genom finansiella mål. Det sistnämnda för att säkerställa att kommunens finansiella utveckling är långsiktigt hållbar. Utöver det ges förvaltningen politiska uppdrag kopplade till målen i kommunplanen.

Centerpartiet i Tyresö står för ett tydligt krav på ekonomiskt ansvarstagande.

God hushållning med kommunens resurser är en grundförutsättning för både kvalitet i välfärden och förtroende för kommunen som organisation. Varje skattekrona ska användas omsorgsfullt och med fokus på faktisk nytta för invånarna.

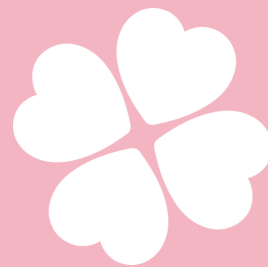
En välskött kommun bygger inte sin styrka på höga ambitioner i ord, utan på förmågan att prioritera, följa upp och leverera inom givna ramar. För Centerpartiet innebär god ekonomisk hushållning att resurser används där de gör störst skillnad, att verksamheter ges långsiktiga förutsättningar och att tidiga insatser prioriteras framför kostsamma åtgärder i efterhand.

Ett ekonomiskt överskott är aldrig ett mål i sig. När kommunens finansiella mål uppnås ska det ekonomiska utrymmet användas klokt, till att stärka välfärdens kvalitet, genomföra nödvändiga och hållbara investeringar samt minska framtida kostnadstryck. En välskött kommun behöver inte ta ut högre skatt av invånarna än vad som krävs för att driva verksamheter med god kvalitet.

Då färre flyttar in och färre barn föds, och då vi får lägre skatteintäkter än vad tidigare prognoser sagt, krävs nu ännu större tydlighet i våra ekonomiska vägval. Det ställer krav på ordning och reda i genomförandet, på löpande uppföljning och på politiskt ansvar när avvikelser uppstår. Andra möjliga åtgärder ska alltid provas före generella neddragningar eller skattehöjningar.

Centerpartiets ekonomiska inriktning syftar till att ge Tyresö långsiktig stabilitet, handlingsfrihet och förmåga att möta framtidens behov, utan att skjuta kostnader på framtiden eller belasta invånarna mer än nödvändigt.

I detta avsnitt presenterar vi Centerpartiets målområden för kommunens arbete samt de uppdrag vi vill ge förvaltningarna för att säkerställa att målen uppnås.

MÅLOMRÅDE 1: TYRESÖ ÄR TRYGGT OCH LEVERERAR BRA VÄLFÄRDSTJÄNSTER NU OCH I FRAMTIDEN

För oss innebär detta att kommunen ska leverera välfärd som är tillgänglig, likvärdig och anpassad efter människors behov, samtidigt som resurser används effektivt och förebyggande arbete prioriteras. En trygg kommun byggs genom tidiga insatser, fungerande tjänster och verksamheter som har rätt förutsättningar att lyckas. Särskilt viktigt är att beslut som rör redan sårbara grupper utformas med omsorg, delaktighet och respekt för människors faktiska levnadsvillkor.

INDIKATORER

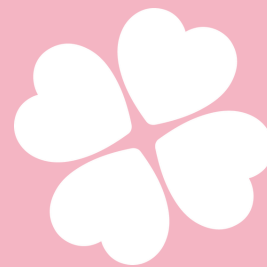
- Andel invånare som upplever trygghet i sin vardag
- Resultat i brukar- och elevundersökningar inom välfärden
- Andel barn och elever som når kunskapsmålen
- Tillgänglighet och kontinuitet inom vård, omsorg och socialt stöd
- Förekomst av tidiga och förebyggande insatser
- Resultat av brukares fysiska- och psykiska hälsa

Måluppfyllelser Agenda 2030: Målområde 1 bidrar främst till mål 3 (god hälsa och välbefinnande), mål 4 (god utbildning för alla), mål 10 (minskad ojämlikhet) och mål 16 (fredliga och inkluderande samhällen) genom satsningar på skola, elevhälsa, trygghet och förebyggande socialt arbete.

POLITISKA UPPDRAG

Förskola och skola

- att barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att prioritera mindre barngrupper i förskolan i enlighet med Skolverkets rekommendationer.
- att barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att undersöka möjligheten att införa tvåläraresystem i lågstadiet för att kunna öka lärartätheten där det behövs.
- att barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att verka för rimliga klasstorlekar i kommunala skolor, med hänsyn till både elevers behov och personalens arbetsmiljö.
- att barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att stärka elevhälsan genom ökad tillgång till skolkuratorer som förebyggande insats.
- att barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att säkerställa att beviljade stödinsatser följer barnet under hela dagen, både i skola och i fritidshem.

Målområde 1: Tyresö är tryggt och levererar bra välfärdstjänster nu och i framtiden

Förskola och skola, fortsättning.

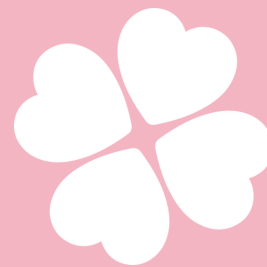
- att kommunstyrelsen, i samverkan med barn- och utbildningsnämnden, ges i uppdrag att säkerställa att arbetet med klassernas storlek i kommunala skolor tar sin utgångspunkt i elevernas behov och måluppfyllelse, genom att:
- klassernas storlek anpassas utifrån faktorer som elevsammansättning, socioekonomiska förutsättningar, särskilda stödbehov och arbetsmiljö för personalen,
- där riktvärden för klassernas storlek kan utgå från cirka 20–25 elever i låg- och mellanstadiet och 25–30 elever i högstadiet, med tydlig möjlighet att avvika nedåt när elevsammansättning, måluppfyllelse eller trygghet kräver det, samt att
- skolledning ges förutsättningar att vid behov fatta beslut om mindre klasser eller förstärkt bemanning i klasser och skolor där måluppfyllelsen riskerar att påverkas negativt.

Socialt stöd och förebyggande arbete

- att arbetsmarknads- och socialnämnden ges i uppdrag att vidareutveckla förebyggande insatser för barn och unga i nära samverkan mellan skola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis.
- att arbetsmarknads- och socialnämnden ges i uppdrag att utveckla arbets- och skolnära insatser, såsom insatser enligt modellen studiemotiverande arbetslivsorientering, SAO-jobb, för ungdomar som riskerar att hamna utanför skola och arbete.
- att arbetsmarknads- och socialnämnden ges i uppdrag att stärka kommunens arbete mot våld i nära relationer, med fokus på skydd, stöd och långsiktiga lösningar för utsatta kvinnor och barn.

Stöd till personer med funktionsnedsättning (LSS)

- att äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utreda och införa en rättvis och långsiktigt hållbar hyressättningsmodell för LSS-bostäder, som:
 - uppfyller likställighetsprincipen enligt kommunallagen,
 - inte leder till väsentligt höjda boendekostnader för de boende, samt
 - är anpassad till målgruppens faktiska levnadsvillkor.
- att äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att säkerställa att hyressättningen för LSS-bostäder bygger på en modifierad bruksvärdesprincip, där hjälpmedel, tillgång till stöd och personal inte betraktas som värdehöjande faktorer, samt att ekonomiska konsekvensanalyser för de boende alltid ska ingå som beslutsunderlag.
- att äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att säkerställa att berörda boende och deras intresseorganisationer ges reellt inflytande vid utformning och förändring av hyressättningsprinciper för LSS-bostäder, i linje med funktionsrättspolitikens mål om jämlikhet, delaktighet och självbestämmande.

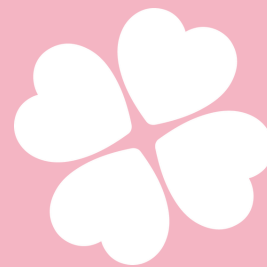
Målområde 1: Tyresö är tryggt och levererar bra välfärdstjänster nu och i framtiden

Äldreomsorg och stöd i vardagen

- att äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att stärka kontinuitet och trygghet inom hemtjänsten, bland annat genom ökat brukarinflytande.
- att äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att verka för ett mer tillgängligt och fungerande färdtjänstsystem, inklusive regelförenklningar i ansökningsprocessen.
- att ge kommunstyrelsen i uppdrag att införa en transparent hyressättningsmodell och säkerställa att hyror inom särskilda boenden är rimliga, förutsägbara och står i proportion till jämförbara kommuner
- att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra riktade informationsinsatser till äldre om tillgängliga ekonomiska stöd

Kommunövergripande trygghet

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att stärka det kommunövergripande trygghetsarbetet genom en samlad operativ och långsiktig styrning, där kommunen tar ett tydligt ansvar för både förebyggande och trygghetsskapande insatser, genom att:
 - samordna trygghetsarbetet mellan berörda nämnder och förvaltningar, så att insatser inom skola, socialtjänst, kultur och fritid, samhällsbyggnad och omsorg förstärker varandra och genomförs utifrån gemensamma analyser av otrygghet och behov,
 - vidareutveckla användningen av trygghetsskapande närvaro, såsom kommunala väktare och andra trygghetsresurser, på platser och tider där otrygghet upplevs, som ett komplement till polisens uppdrag,
 - prioritera fysiska trygghetsåtgärder i den offentliga miljön, genom förbättrad belysning, översyn av gestaltning av den offentliga miljön samt utökad användning av kamerabevakning där det är motiverat och rättsligt möjligt,
 - säkerställa att trygghetsanalyser, trygghetsdialoger och invånarnas upplevelser systematiskt används som underlag för beslut om åtgärder och resursfördelning, samt
 - intensifiera kommunens påverkansarbete gentemot staten och Polismyndigheten för att verka för en permanent polisstation i Tyresö, som en central del av ett långsiktigt trygghetsarbete och ökad lokal närvaro av rättsväsendet.

MÅLOMRÅDE 2: TYRESÖ SKA UTVECKLA ETT LÅNGSIKTIGT HÅLLBART SAMHÄLLE

Hållbarhet för oss innebär att ekologiska, sociala och ekonomiska perspektiv hålls samman, där ansvar för klimat, natur och kulturvärden går hand i hand med god ekonomisk hushållning och ett samhälle som fungerar i människors vardag. Ett hållbart Tyresö byggs genom långsiktiga beslut, varsam samhällsplanering och lösningar som gör det lätt för invånare och företag att leva och verka hållbart.

Ett långsiktigt hållbart samhälle förutsätter en allmännytta som tar ansvar för sitt bostadsbestånd och för de människor som bor där. När nödvändiga renoveringar genomförs på ett socialt hållbart sätt, bidrar det både till ekonomisk stabilitet, minskad klimatpåverkan och ökad trygghet för de boende.

INDIKATORER

- Minskade klimatutsläpp från kommunens verksamheter
- Andel hållbara transporter
- Bevarade och tillgängliga grön- och naturområden
- Hållbart bostadsbyggande och blandade bostadsområden
- Resurseffektiv användning av kommunens medel
- Bevarade och utvecklade kulturmiljöer och historiska värden

Måluppfyllelser Agenda 2030: Målområde 2 bidrar främst till mål 11 (hållbara städer och samhällen), mål 12 (hållbar konsumtion och produktion), mål 13 (bekämpa klimatförändringarna) och mål 15 (ekosystem och biologisk mångfald) genom hållbar samhällsplanering, klimatarbete, naturvård och ansvarsfull resursanvändning.

POLITISKA UPPDRAG

Miljö, klimat samt natur- och kulturvärden

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att stärka kommunens arbete med miljö- och klimatfrågor genom ett tydligare politiskt ansvar, där åtgärder för minskad klimatpåverkan, biologisk mångfald och hållbar resursanvändning prioriteras i kommunens samlade styrning.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att verka för att värdefulla natur-, frilufts- och rekreationsområden, såsom Barnsjöområdet och Amaryllisparken, ges ett långsiktigt juridiskt skydd mot exploatering samtidigt som tillgängligheten för friluftsliv och rekreation säkerställs.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att vidareutveckla arbetet med viltvård och en hållbar viltförvaltning i kommunen, i syfte att minska skador, öka tryggheten och hantera problem kopplade till exempelvis vildsvin.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att kartlägga, bevara och utveckla kommunens kulturvärden, såsom kulturmiljöer, historiska platser och bebyggelse, i syfte att stärka Tyresös identitet och långsiktiga attraktionskraft

Målområde 2: Tyresö ska utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle

Samhällsbyggnad och bostäder

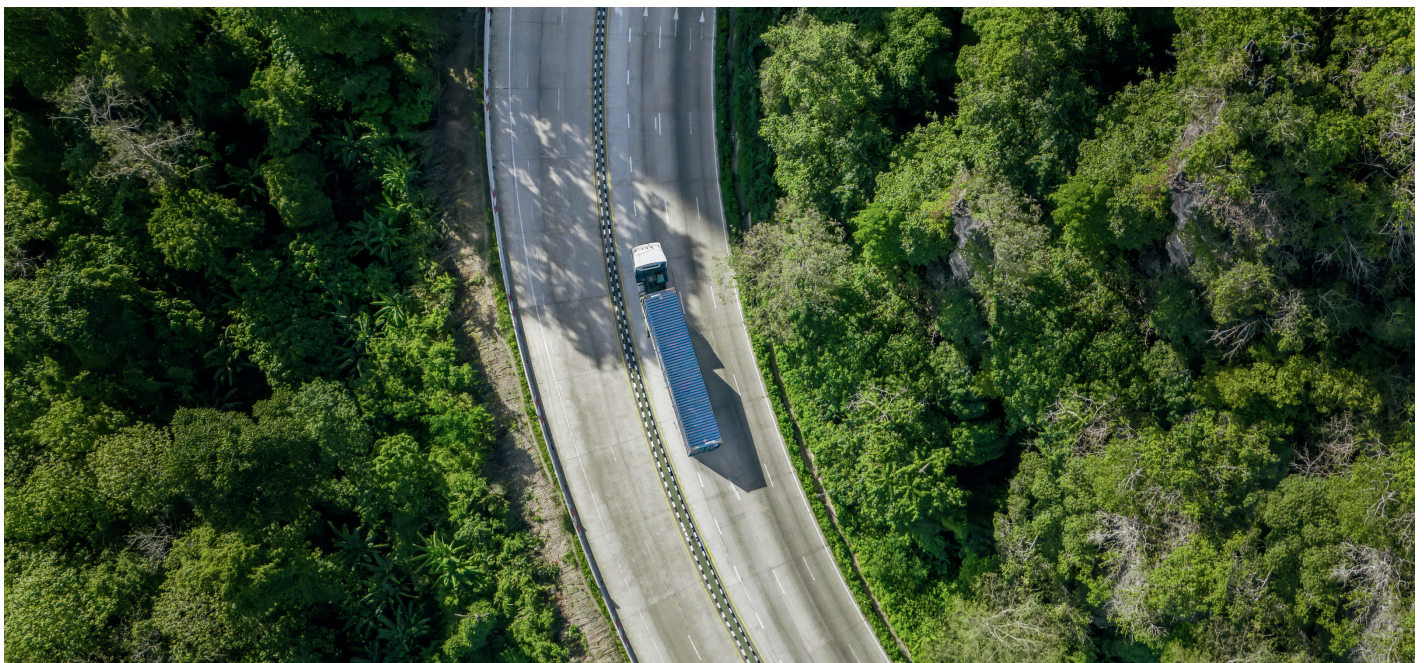
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa en långsiktigt hållbar samhällsplanering som värnar Tyresös gröna och blå värden och som utgår från varsam förtätning i redan utbyggda områden.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att bidra till ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart bostadsutbud genom satsningar på blandade upplåtelseformer, bostäder för olika skeden i livet samt energieffektiva lösningar.

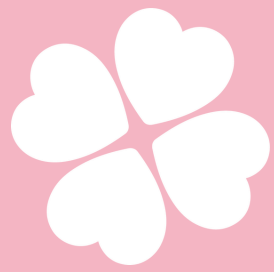
Transporter och infrastruktur

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att prioritera hållbara och trafiksäkra transporter genom utveckling av gång- och cykelinfrastruktur, fungerande kollektivtrafik samt pendlarparkeringar som gör det lätt att välja hållbara resalternativ.

Hållbar kommunal verksamhet

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att kommunens upphandlingar och inköp av livsmedel och andra varor i högre grad präglas av ett helhetsperspektiv på hållbarhet, där närproducerat, djurhållning, näringsinnehåll, transporter och kostnadseffektivitet vägs samman.

Målområde 2: Tyresö ska utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle

Allmännyttigt bostadsansvar

- att kommunstyrelsen, inom ramen för ägarstyrningen av Tyresö Bostäder, ges i uppdrag att säkerställa att bolaget bidrar till ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart bostadsutbud inom allmännyttans hyresrätter, genom att:
 - prioritera nödvändiga och långsiktiga renoveringar av befintligt bestånd, särskilt i områden med stort upprustningsbehov såsom Granängsringen, med fokus på trygghet, inomhusmiljö, stambyten, energieffektivitet och grundläggande boendestandard,
 - säkerställa att renoveringar leder till lägenheter med god och modern standard, som motsvarar dagens krav på kvalitet, säkerhet och energiprestanda, utan att genom onödiga standardhöjningar driva upp hyresnivåerna,
 - tillämpa hyresmodeller som minimerar negativa kostnadseffekter för hyresgäster, såsom stegvis hyressättning, valbara renoveringsnivåer och andra lösningar som skyddar hushållens ekonomi,
 - garantera att ingen hyresgäst ska behöva lämna sitt hem på grund av renoveringarnas ekonomiska konsekvenser, genom social hänsyn, anpassade lösningar och tydligt ansvarstagande ägarstyrning, samt
 - föra en transparent och tidig dialog med hyresgäster, Hyresgästföreningen och andra berörda aktörer, där information om tidplan, åtgärder och förväntade hyreskonsekvenser ges i god tid och i nära samråd.

Fakta - Allmännyttan

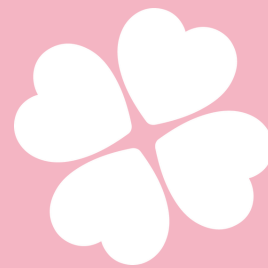
Allmännyttan är det kommunala bostadsbolaget som erbjuder hyresrätter till alla. I Tyresö sker detta genom Tyresö Bostäder.

För Centerpartiet är allmännyttan ett viktigt verktyg för:

- trygga bostäder
- långsiktig förvaltning
- rimliga hyror

Den ska utvecklas, men alltid med ansvar för dem som bor där.

MÅLOMRÅDE 3: TYRESÖ KOMMUNKONCERN DRIVER EN VERKSAMHET MED GOD KVALITET

Att kommunens tjänster håller en jämn och hög nivå, är tillgängliga för invånarna och utförs med professionalism och respekt för varje individ, är kvalitet för oss.

God kvalitet förutsätter tydlig styrning, fungerande uppföljning och ett kontinuerligt förbättringsarbete i hela kommunkoncernen. När verksamheter styrs och följs upp på ett systematiskt sätt skapas förutsättningar för både bättre resultat och effektiv användning av skattemedel.

Centerpartiet anser att kvalitet i välfärden måste följas upp på ett sätt som är anpassat till verksamhetens verklighet. I verksamheter där brukare har begränsade möjligheter att själva svara på enkäter, krävs mer nyanserade och tillförlitliga metoder än traditionella brukarundersökningar. Vi ser gärna ett utvecklingsarbete som tar fram metoder som bygger på både kvantitativ och kvalitativ grund och som har forskningsstöd.

INDIKATORER

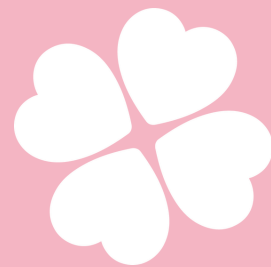
- Resultat i brukar-, patient- och medarbetarundersökningar samt KKiK
- Uppfyllelse av mål, nationella och lokala kvalitetskrav
- Kontinuitet och tillgänglighet i kommunens tjänster
- Andel verksamheter med systematisk uppföljning och kvalitetsarbete
- Kostnadseffektivitet i relation till uppnådd kvalitet
- Utveckling och användning av kompletterande uppföljningsmetoder

Måloppfyllelse Agenda 2030: Målområde 3 bidrar främst till mål 16 (effektiva och inkluderande institutioner) och mål 9 (hållbar industri, innovationer och infrastruktur) genom förbättrad styrning, uppföljning och ökad användning av digitalisering.

POLITISKA UPPDRAG

Effektivitet och förbättringsarbete

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att verka för ett ökat fokus på ständiga förbättringar och effektiva arbetssätt i kommunkoncernen, med målsättningen att höja kvaliteten utan att öka kostnaderna mer än nödvändigt.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att digitalisering och förenklade processer i större utsträckning används som verktyg för ökad kvalitet, bättre service och minskad administrativ belastning för medarbetare.

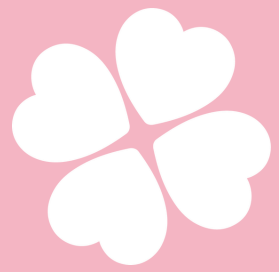
Målområde 3: Tyresö kommunkoncern driver en verksamhet med god kvalitet

Styrning, uppföljning och ansvar

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att stärka den koncernövergripande styrningen genom tydligare krav på uppföljning av kvalitet och resultat i samtliga nämnder och kommunala bolag.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att kvalitetsuppföljning i kommunkoncernen i högre grad kopplas till verksamhetens faktiska resultat för invånare, och inte enbart till genomförda processer och aktiviteter.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att om svarsfrekvensen i brukar- eller kvalitetsundersökningar är så låg att underlaget blir statistiskt osäkert, ska undersökningen kompletteras med fördjupade uppföljningar eller ersättas med andra lämpliga metoder för kvalitetsbedömning, innan resultaten används som grund för styrning eller beslut.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att kvalitetsuppföljningen i verksamheter där brukare har begränsad möjlighet att själva delta i undersökningar inte enbart bygger på brukarundersökningar, utan kompletteras med andra relevanta och tillförlitliga metoder, såsom verksamhetsobservationer, professionella bedömningar, strukturerade anhörigdialoger och individuellt anpassade uppföljningar, i syfte att ge en verklighetsförankrad och nyanserad bild av kvaliteten i verksamheten.

Kvalitet i utförandet och likvärdig service

- att berörda nämnder ges i uppdrag att säkerställa likvärdig kvalitet i kommunens verksamheter, oavsett driftsform eller geografisk placering, med särskilt fokus på kontinuitet, tillgänglighet och professionellt bemötande.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att erfarenheter från brukare, elever och medarbetare systematiskt används i förbättringsarbetet i kommunens verksamheter.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att de medborgare som av olika anledningar inte kan kommunicera via digitala lösningar ges enkel tillgång till kommunens utbud av tjänster genom fortsatt god kontakt med kommunens Servicecenter.

MÅLOMRÅDE 4: TYRESÖ KOMMUNKONCERN ÄR EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE MED MOTIVERADE OCH DELAKTIGA MEDARBETARE

För oss är motiverade och delaktiga medarbetare en grundförutsättning för god kvalitet i kommunens verksamheter. Trygga arbetsvillkor, rimliga arbetsbelastningar, inflytande i vardagen och möjligheter till kompetensutveckling är avgörande för att kunna rekrytera, behålla och utveckla medarbetare. När medarbetare ges rätt förutsättningar stärks både kvaliteten i välfärden och verksamheternas långsiktiga hållbarhet.

INDIKATORER

- Resultat i medarbetarundersökningar
- Sjukfrånvaro och personalomsättning
- Andel heltidsanställningar och tillsvidareanställningar
- Upplevd arbetsbelastning och arbetsmiljö
- Tillgång till kompetensutveckling och ledarstöd

Måluppfyllelse Agenda 2030: Målområde 4 bidrar främst till mål 8 (anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) och mål 3 (god hälsa och välbefinnande) genom satsningar på arbetsmiljö, kompetensförsörjning och hållbara arbetsvillkor.

POLITISKA UPPDRAG

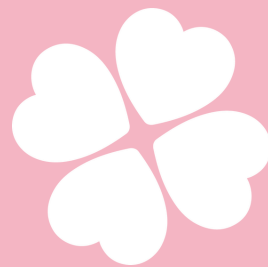
Arbetsmiljö och hållbara arbetsvillkor

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att arbetsmiljöarbetet i kommunkoncernen bedrivs systematiskt och förebyggande, med särskilt fokus på rimlig arbetsbelastning, psykosocial arbetsmiljö och tidiga insatser vid ohälsa.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att verka för att sjukfrånvaro och hög personalomsättning analyseras och följs upp på ett sätt som möjliggör tidiga åtgärder och långsiktigt hållbara lösningar i berörda verksamheter.

Delaktighet, inflytande och professionellt handlingsutrymme

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att medarbetare i större utsträckning ges reellt inflytande över sin arbetsvardag, bland annat genom att professionell kompetens tas till vara i verksamhetsutveckling och beslutsprocesser.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att verka för att chefer ges rimliga förutsättningar i sitt ledarskap, inklusive ansvarsspänn som möjliggör ett närvarande ledarskap och stöd till medarbetare.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa en balans mellan stödjande funktioner och kärnverksamhet, så att administrativa roller och utvecklingsfunktioner i första hand avlastar och stärker verksamheten, och inte skapar ökad arbetsbelastning för medarbetare i det dagliga arbetet.

Målområde 4: Tyresö kommunkoncern är en attraktiv arbetsgivare med motiverade och delaktiga medarbetare

POLITISKA UPPDRAG

Kompetensförsörjning och långsiktigt arbetsgivaransvar

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att stärka det koncernövergripande arbetet med kompetensförsörjning, genom planering för framtida personalbehov, satsningar på fortbildning och möjligheter till utveckling inom yrket.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att Tyresö kommunkoncern uppfattas som en långsiktigt attraktiv arbetsgivare, där god arbetsmiljö, utvecklingsmöjligheter och stabila anställningsvillkor prioriteras framför kortsiktiga lösningar.

MÅLOMRÅDE 5: ORDNING OCH REDA I EKONOMIN

För Centerpartiet är ordning och reda i ekonomin avgörande för allt. För oss innebär detta att kommunens resurser används ansvarsfullt, transparent och i enlighet med fattade beslut och gällande lagstiftning. God ekonomisk hushållning handlar inte enbart om nivåer och mål, utan om att det finns tydlig styrning, löpande uppföljning och konsekvenser när avvikelser uppstår.

Ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för både kvalitet i välfärden och förtroende för kommunen som organisation.

INDIKATORER

- Nämndernas budgetavvikelser
- Antal och omfattning av åtgärdsplaner vid underskott
- Prognossäkerhet i nämnder och bolag
- Efterlevnad av beslutade ekonomiska ramar
- Uppföljning av effektiviserings- och besparingsåtgärder

Måloppfyllelse Agenda 2030: Målområde 5 bidrar främst till mål 16 (effektiva och inkluderande institutioner) och mål 8 (hållbar ekonomisk tillväxt) genom stärkt ekonomisk styrning, transparens och långsiktigt hållbar resurshantering. Utöver dessa direkta kopplingar bidrar kommunplanens samlade arbete även indirekt till flera andra mål i Agenda 2030 genom ett genomgående fokus på social hållbarhet, likvärdig välfärd, jämställdhet och samverkan.

POLITISKA UPPDRAG

Budgetdisciplin och ansvarstagande

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att samtliga nämnder och kommunala bolag bedriver sin verksamhet inom tilldelade ekonomiska ramar, och att åtgärder vid behov vidtas i ett tidigt skede när avvikelser uppstår.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att underskott följs av tydliga och tidiga åtgärdsplaner, med krav på uppföljning och ansvarsfördelning, så att ekonomiska obalanser inte tillåts växa över tid.

Prognoser, uppföljning och transparens

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att stärka kraven på prognosprecision och löpande ekonomisk uppföljning i nämnder och bolag, i syfte att tidigt identifiera risker och behov av politiska beslut.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att ekonomisk uppföljning och rapportering till politik och allmänhet sker på ett tydligt och transparent sätt, så att avvikelser och åtgärder kan följas över tid.

Effektiv resursanvändning

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att politiska prioriteringar och förändrade arbetssätt används för att möta ekonomiska utmaningar, och att detta ska prövas före generella neddragningar eller skattehöjningar.
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att beslut om besparingar eller omprioriteringar alltid föregås av en analys av konsekvenser för verksamheternas kvalitet och långsiktiga utveckling.

FINANSIELLT MÅL: KOMMUNENS EKONOMI ÄR HÅLLBAR ÖVER TID

Centerpartiet står bakom kommunens finansiella mål som grund för långsiktig stabilitet och god ekonomisk hushållning. De anger de ekonomiska ramarna för kommunen och skapar förutsättningar för en stabil och långsiktigt hållbar ekonomi.

Samtidigt menar vi att ett överskott i kommunens ekonomi inte är ett mål i sig. När de finansiella målen uppnås ska tyngdpunkten ligga på att använda det ekonomiska utrymmet till att stärka kvaliteten i välfärden, genomföra nödvändiga investeringar och säkerställa att kommunen inte tar in mer av Tyresöbornas pengar än vad som krävs för en välfungerande verksamhet.

Resultatmålet ska användas som ett verktyg för stabilitet och planering, inte som ett argument för att skjuta upp nödvändiga satsningar eller bygga överskott utan tydlig nytta för invånarna. Om resultatet blir högre än vad de finansiella målen kräver ska kommunen särskilt pröva hur överskottet bäst kan användas till att stärka välfärdens kvalitet, möjliggöra långsiktigt hållbara investeringar eller minska framtida kostnadstryck, inom ramen för god ekonomisk hushållning.

FINANSIELLA MÅL

Resultatmål:

Under en mandatperiod ska det genomsnittliga resultatet efter balanskravsjusteringar vara 2,5 procent av skatter och generella statsbidrag.

Soliditetsmål:

Kommunens soliditet ska uppgå till minst 20 procent.

Exklusive pensionsförpliktelser ska soliditeten uppgå till minst 32 procent.

Finansieringsmål:

Kortsiktigt ska låneskulden i förhållande till skatter och generella statsbidrag inte överstiga 55 procent.

Investeringsmål:

Kommunens avskrivningar i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag ska högst uppgå till 7 procent.

FINANSIELLT MÅL: KOMMUNENS EKONOMI ÄR HÅLLBAR ÖVER TID

POLITISKA UPPDRAG

Styrning och användning av resultat

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillämpa resultatmålet som ett verktyg för långsiktig stabilitet och planering, och säkerställa att överskott i kommunens ekonomi inte används som ett självändamål utan prövas i relation till verksamheternas behov och kommunens långsiktiga utveckling
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att, om resultatet överstiger de finansiella målen, särskilt pröva hur det ökade ekonomiska utrymmet kan användas till nytta för Tyresöborna genom att stärka kvaliteten i välfärden, möjliggöra långsiktigt hållbara investeringar eller minska framtida kostnadstryck, inom ramen för god ekonomisk hushållning

Soliditet och långsiktig handlingsfrihet

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att värna en långsiktigt hållbar soliditet i kommunen i syfte att säkerställa handlingsfrihet, motståndskraft mot konjunktursvängningar och förmåga att möta framtida demografiska förändringar utan att belasta invånarna med onödiga kostnadsökningar

Låneskuld och finansiering

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att kommunens upplåning sker på ett ansvarsfullt sätt och hålls inom fastställda finansieringsmål, med hänsyn till ränterisker, framtida investeringsbehov och den långsiktiga ekonomiska stabiliteten i kommunkoncernen

Investeringar och resursanvändning

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att kommunens investeringar planeras och prioriteras med fokus på långsiktig samhällsnytta, kostnadseffektivitet och hållbar drift, så att investeringstakten står i rimlig proportion till kommunens ekonomiska bärkraft

Ramanslag

Kommunens drift delas in i olika verksamhetsområden, förkortat VO.

Varje verksamhetsområde får varje år en summa pengar, kallat ett ramanslag, som ska användas för att genomföra den verksamhet som är beslutad om genom politiska prioriteringar och uppdrag.

Demografi och Index

När budgeten ska beräknas utgår det från föregående års ramanslag, vilka sedan justeras genom en demografijustering och indexering.

Demografijustering baseras på befolkningsprognoser och kan innebära ett tillskott eller avdrag jämfört med föregående år. Om den delen av befolkningen som är målgrupp inom ett visst verksamhetsområde förväntas öka skjuts det till pengar och antas den minska görs ett avdrag. Exempelvis drabbas VO Grundskola av avdrag i år då det förväntas bli färre barn i verksamheterna än förra året och VO Äldreomsorg får ett tillskott då andelen äldre i befolkningen ökar. Prognoserna är ju antaganden och därför tas också ett beslut när budgeten antas att anslagen till förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola ska justeras vid bokslut, baserat på den faktiska volymen.

Centerpartiets justeringar

På sida 22 i tabellen presenteras Centerpartiet i Tyresös justeringar och förslag till budget 2027.

Ramjusteringar är de tillskott till eller avdrag från verksamhetsområdenas ramanslag som görs utöver de som styrs av demografi och index. De är ofta kopplade till specifika satsningar eller ändamål.

Målresultat

Vi räknar med ett målresultat på 2,5% och arbetar med samma reformutrymme som styrets budget.

Skattesats

Kommunalskatten lämnas oförändrad och uppgår till 19:50 kronor per intjänad hundralapp. I ett läge med underskott inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen p.g.a akuta och viktiga åtgärder och en osäker utveckling av skatteunderlaget ser vi ett tydligt behov av stabilitet i kommunens ekonomi. Vårt fokus ligger därför under 2027 på att prioritera verksamheten, stärka ekonomisk kontroll och säkerställa att resurserna används där de gör störst nytta.

SÅ PRIORITERAR VI BUDGET 2027

Förskola +10 miljoner

Vi stärker förskolan för att fler barn ska få en trygg och bra start, med bättre förutsättningar i mindre grupper och med fler i personalen. Vårt mål är att det ska gå 5 barn på varje heltidsarbetande pedagog senast 2029.

Funktionsnedsättning +2 miljoner

Vi förstärker verksamheten och vill samtidigt driva frågan om rättvisa hyror i LSS-boenden. Alla ska ha råd att bo tryggt och få det stöd som behövs i vardagen.

Gemensam verksamhet +17 miljoner

Vi stärker styrning och uppföljning i hela kommunen. Vi satsar också på bättre medborgarkommunikation genom att utveckla servicecenter på fler platser. Samtidigt fortsätter arbetet med skydd av naturen. Här finns även kostnader kopplade till Njupkärrs skola med i budgeten, till exempel skyddsrum.

Grundskola +35 miljoner

Vi prioriterar skolan för att fler ska klara behörigheten till gymnasiet och få en bra start i livet. Fler närvarande vuxna i tydliga roller, starkare elevhälsa och stöd i rätt tid gör skillnad. Här finns även kostnader för Njupkärrs skola med i beräkningen.

Äldreomsorg -10 miljoner

Vi gör ingen neddragning i kvaliteten utan ser att behovet just nu inte ökar i samma takt som antalet äldre. Det gör att resurser kan användas mer träffsäkert inom kommunen. Samtidigt kommer vi arbeta vidare med frågan om rättvisa hyror i äldreboenden så att ekonomin inte blir en otrygghet.

Kultur och fritid

Vi satsar på kultur och fritid för att stärka gemenskapen i Tyresö. En del i detta är vår satsning på medborgarbudgetar där invånare får vara med och påverka hur resurser används lokalt. I detta ingår också redan planerade kostnader som den nya ishallen och Njupkärrs skolas idrottshall.

Individ- och familjeomsorg +40 miljoner

Vi stärker individ- och familjeomsorgen i ett läge där förvaltningen haft underskott sedan 2024. Det är en tuff verklighet vi behöver förhålla oss till och som nu måste ses som långsiktig, inte tillfällig.

Till skillnad från styret lägger vi resurserna direkt i verksamheten istället för i en omvärldsbuffert som ändå är tänkt att användas här. Det ger medarbetarna bättre förutsättningar att arbeta långsiktigt och förebyggande samtidigt som akuta insatser kan hanteras på ett mer strukturerat sätt.

CENTERPARTIET I TYRESÖS

BUDGET 2027

Verksamhetsområden uppdelat per nämnd	Budget 2026	Demografi	Indexering	Budget 2027	Centerpartiets justeringar
Barn- och utbildningsnämnden					
Förskola	346	5	9	370	10
Grundskola	867	-3	20	919	35
Måltidsservice	11	0	0	11	
Totalt	1224	2	29	1300	45
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden					
Gymnasieskola	289	-8	7	288	
Vuxenutbildning	31	1	1	33	
Totalt	320	-7	8	321	0
Arbetsmarknads- och socialnämnden					
Individ- och familjeomsorg	315	7	8	370	40
Totalt	315	7	8	370	40
Äldre- och omsorgsnämnden					
Funktionsnedsättning	334	0	8	344	2
Äldreomsorg	504	29	13	536	-10
Totalt	838	29	21	880	-8
Kultur- och fritidsnämnden					
Bibliotek, kultur och fritid	135	0	3	169	31
Totalt	135	0	3	169	31
Byggnadsnämnden					
Bygglövsverksamhet	14	0	0	15	1
Totalt	14	0	0	15	1
Samhälls- och hållbarhetsnämnden					
Samhällsbyggnad och hållbarhet	180	0	2	182	
Totalt	180	0	2	182	0
Kommunstyrelsen					
Strategi, investeringar och fastigheter	66	0	1	67	
Gemensam verksamhet	243	0	6	266	17
Politisk verksamhet	37	0	1	38	
Totalt	346	0	8	371	17
NETTOKOSTNAD VERKSAMHETEN (miljoner kronor)	3372	31	79	3608	126

Verksamhetsområde (VO)

	2027	2028	2029	2030
Förskola	370	383	396	410
Grundskola	919	950	983	1018
Måltidsservice	11	11	12	12
Gymnasieskola	288	298	308	319
Vuxenutbildning	33	34	35	36
Individ- och familjeomsorg	370	383	396	410
Funktionsnedsättning	344	356	368	381
Äldreomsorg	536	555	574	595
Bibliotek, kultur och fritid	169	175	181	187
Bygglövsverksamhet	15	16	16	17
Samhällsbyggnad	182	188	195	202
Strategi, investeringar & fastigheter	67	69	71	74
Gemensam verksamhet	266	275	285	295
Politisk verksamhet	38	39	40	41
TOTALT	3 608	3 729	3 861	3 999

Prognosen ovan för kommunplanperioden bygger på kommunens planerade kostnadsutveckling om cirka 3,5 procent per år, vilket motsvarar indexering och demografiska förändringar, och är jämnt applicerad på verksamhetsområdena. Mer specifika prioriteringar kommer att göras varje år i budget baserat på verksamheternas behov, omvärldsanalysen och andra faktorer.

EN TRYGG UPPVÄXT I TYRESÖ

Kort sikt (2027)

- Mindre barngrupper i förskolan
- Stärkt språkutveckling
- Fler vuxna runt barn (skola, socialtjänst, fritid)
- Bättre arbetsmiljö för lärare
- Stöd till kultur- och fritidsaktiviteter

Lång sikt (2027-2030)

- Rimliga klasstorlekar
- Hållbara arbetsvillkor i skolan
- Bättre samordning kring barn som behöver stöd
- Tillgång till fritid och idrott för alla

KULTUR, FRITID OCH FÖRENINGSKRAFT

Kort sikt (2027)

- Ökad tillgång till aktiviteter för alla
- Stöd till föreningslivet
- Utveckla fritidsverksamheter
- Bättre nyttjande av lokaler
- Besluten närmare medborgarna med medborgarbudgetar.

Lång sikt (2027-2030)

- Långsiktiga villkor för föreningar
- Fler mötesplatser
- Mer inkluderande utbud
- Starkare samverkan med civilsamhälle

BOSTÄDER OCH LIVSMILJÖ FÖR HELA LIVET

Kort sikt (2027)

- Upprustning av allmännyttan
- Stärka trygghet i bostadsområden
- Ta hänsyn till hyresgästers ekonomi
- Varsam samhällsplanering

Lång sikt (2027-2030)

- Bostäder för alla livsskeden
- Möjliggöra flyttkedjor
- Långsiktig upprustning och energieffektivisering
- Bevara natur och områdets karaktär

”

Vi bygger trygghet i Tyresö genom att prioritera tidiga insatser i dag och genom att hålla fast vid en tydlig, långsiktig inriktning för framtiden. Barn och elevers trygghet hänger ihop med personalens förutsättningar. En skola som fungerar för lärarna fungerar också för eleverna.

SAMHÄLLSGEMENSKAP OCH SOCIAL TRYGGHET

Kort sikt (2027)

- Tidiga sociala insatser
- Stöd till unga in i studier och arbete
- Stärkt stöd till utsatta
- Bättre samordning mellan verksamheter

Lång sikt (2027-2030)

- Förebygga utanförskap långsiktigt
- Mer individanpassad socialtjänst
- Starkare samarbete med föreningsliv
- Fler vägar till arbete
- Verka för en polisstation i Tyresö

TRYGG RÖRLIGHET OCH FUNGERANDE INFRASTRUKTUR

Kort sikt (2027)

- Påverka för bättre kollektivtrafik
- Säkrare gång- och cykelvägar
- Fler pendlarparkeringar
- Trygga trafikmiljöer vid skolor

Lång sikt (2027-2030)

- Säkra skolvägar i hela kommunen
- Pålitlig kollektivtrafik
- Sammanhängande cykelvägar
- Balanserad trafikplanering

**Företag och utbildning skapar
jobb, och jobb skapar
trygghet.**

**Tyresö kan mer – jobben ska
bli fler.**

NÄRINGSLEV OCH ARBETE I TYRESÖ

Kort sikt (2027)

- Enklare kontakt med kommunen
- Bättre dialog med företag
- Kortare handläggningstider
- Stärkt koppling skola–arbetsliv

Lång sikt (2027-2030)

- Fortsatt utveckling av gymnasium och vuxenutbildning
- Stabilt och tydligt företagsklimat
- Starkare service och samordning
- Fler vägar till arbete
- Stöd för lokala arbetsplatser och coworking

OMSORG MED VÄRDIGHET GENOM HELA LIVET

Kort sikt (2027)

- Ökad kontinuitet i hemtjänsten
- Större inflytande över omsorg
- Bättre tillgång till stöd
- Förenklad färdtjänst
- Transparent hyressättning

Lång sikt (2027-2030)

- Omsorg utifrån individens behov
- Möjlighet att bo kvar hemma längre
- Hållbara villkor för personal
- Ökat fokus på kvalitet

MILJÖ, NATUR OCH LÅNGSIKTIG HÅLLBARHET

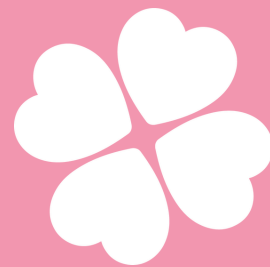
Kort sikt (2027)

- Minska klimatpåverkan
- Göra natur mer tillgänglig
- Hållbar upphandling
- Lokala miljöinsatser
- Skydda natur och kulturmiljöer

Lång sikt (2027-2030)

- Hållbar planering i alla beslut
- Göra hållbara val enklare
- Fortsatt minskning av klimatavtryck

En barnkonsekvensanalys är ett sätt att bedöma hur beslut påverkar barn och unga. Den utgår från barnkonventionen och syftar till att säkerställa att barnets bästa beaktas i alla beslut. Genom analysen synliggörs både positiva och negativa konsekvenser för barns trygghet, utveckling och livsvillkor. Den bidrar också till att identifiera behov av anpassningar och säkerställa att barn inte missgynnas. Barnkonsekvensanalysen är ett viktigt verktyg för att fatta mer genomtänkta och långsiktigt hållbara beslut.

Centerpartiets förslag till budget 2027 och kommunplanen 2027–2030 bedöms i huvudsak få positiva konsekvenser för barn och unga i Tyresö kommun. Utgångspunkten i förslaget ligger i att stärka kvaliteten i välfärdens kärnverksamheter, särskilt inom förskola, skola och socialt stöd, vilket är centrala områden för barns uppväxtvillkor. Barnets bästa beaktas genom en tydlig prioritering av tidiga och förebyggande insatser, stärkt elevhälsa samt ökad lärartäthet.

De föreslagna satsningarna på mindre barngrupper i förskolan och förstärkt stöd i skolan bidrar till en tryggare och mer utvecklande miljö för barn och elever. Genom att säkerställa att stödinsatser följer barnet under hela dagen samt genom ökad tillgång till skolkuratorer stärks barnets rätt till stöd, trygghet och goda förutsättningar att nå kunskapsmålen. Detta bedöms särskilt gynna barn i behov av särskilt stöd och bidra till minskade skillnader i livschanser.

Det förebyggande arbetet är en central del av kommunplanen. Genom stärkt samverkan mellan skola, socialtjänst, fritidsverksamhet och polis skapas bättre förutsättningar för att tidigt identifiera och stödja barn i utsatta situationer. Detta kan minska risken för utanförskap och bidra till en tryggare uppväxtmiljö. Även satsningar på individ- och familjeomsorg stärker möjligheten att ge barn och unga rätt stöd i tid.

Åtgärder för ökad trygghet i den offentliga miljön, såsom förbättrad belysning, trygghetsskapande närvaro och samordnat trygghetsarbete, bidrar till att barn och unga kan röra sig säkert i sin närmiljö. Satsningar på kultur, fritid och föreningsliv skapar dessutom meningsfulla aktiviteter och mötesplatser som främjar barns sociala utveckling, hälsa och delaktighet i samhället.

Samtidigt finns vissa risker att beakta. Ekonomiska prioriteringar och omfördelningar kan påverka verksamheter som är viktiga för barn, särskilt om resurserna inte följs upp och styrs noggrant. Det är därför viktigt att konsekvenser för barn och unga kontinuerligt analyseras vid beslut om besparingar eller omprioriteringar.

Sammantaget bedöms budgeten bidra till förbättrade uppväxtvillkor för barn och unga i Tyresö. Förslagen ligger i linje med barnkonventionens principer om barnets bästa, rätt till utveckling, trygghet och delaktighet. För att säkerställa långsiktig effekt är det avgörande att barnperspektivet integreras i uppföljning, styrning och framtida beslut.